

*Маріанна – символ Франції,
породжений революцією*

Породжена революцією

Історія Маріанни веде свій початок з 1792 року - Великої Французької революції і створення Першої французької республіки. Зміна політичного режиму - повалення монархії, вимагала змін і в символіці нової держави. І, на противагу чоловічому началу (королю), з'явилася жінка, яка уособлює Республіку.

Республіка відмовлялася від всіх ознак монархії, в тому числі був скасований герб. Замість нього Національні збори ухвалили використовувати в ролі державної печатки зображення жінки зі списом і в так званому фригійському ковпаку. Цей головний убір за часів Римської імперії носили раби, відпущені на волю. Таким чином, протягом століть фригійський ковпак вважався символом свободи. Тепер він став уособлювати звільнення Франції.

Що ж до самого імені Маріанни, то найбільш поширене і логічне його пояснення - це результат синтезу двох популярних серед королев і простолюдинок імен - Марії і Анни. Хоча не обійшлося і без романтичних легенд, в яких фігурує якась, реально існуюча, красуня Марі-Анн, втім, доказів цієї версії так і не знайдено.

Як алегоричне зображення держави образ Маріанни знайшов відображення і в мистецтві - в картині Е. Делакруа «Свобода, що веде народ на барикади» (1830 рік).

Поступово, образ Маріанни міцно увійшов в національну самосвідомість народу і став асоціюватися з Францією як такою.

Цей образ широко використовувався до періоду Другої французької імперії (1852-1870), коли зі сходженням на престол Наполеона III символ вільної Франції скасували. Лише повалення імператора повернуло традицію встановлення бюста Маріанни в громадських будівлях і державних установах.

Однак тепер замість фрігійського ковпака, голову Маріанни прикрашала корона - влада, яка проводила консервативну політику, вирішила, що колишній атрибут несе бунтарське забарвлення. Цей символ свободи повернувся до Маріанни лише в 1879

Образ Маріанни знову став активно використовуватися в ролі візуального нагадування про головні принципи держави.

Вже з 1875 року бюсти і скульптури Маріанни можна було зустріти майже в кожній офіційній установі, а в 1883 році величний монумент алегоричної Республіки був відкритий в центрі Парижа.

Не обійшлося без Маріанни і на початку ХХ століття, коли в Європі вибухнула зтяжна, кровопролитна Перша світова війна, в якій Франція брала безпосередню участь.

З плином часу, зображення Маріанни можна було зустріти на поштових марках, монетах, державних документах, а з 1999 року її профіль був інтегрований у французький прапор і супроводжується девізом Франції: «Свобода, рівність, братерство».

Liberté • Égalité • Fraternité
RÉPUBLIQUE FRANÇAISE

Реальні прототипи

Спочатку зображення Маріанни не мали реальних прототипів. Художники і скульптори надихалися красою натурниць, власних супутниць життя або подруг, імена яких історії не відомі. Можна сказати, що спочатку образ, що уособлював Французьку Республіку, був збірним.

Все змінилося в 1968 році, коли уніфікований образ Маріанни став обиратися Комітетом мерів французьких міст серед відомих, талановитих і красивих французенок.

Тоді замовлення на оновлення офіційного бюста Маріанни отримав скульптор Ален Аслан. Майстер вирішив, що символ Франції повинен мати риси реальної жінки, яка прославила країну і, на цей момент, є кумиром і улюбленицею публіки.

Першою «офіційною» Маріанною стала Бріжит Бардо - актриса, модель, співачка й ікона стилю. Символ отримав реальну зовнішність Бардо, а офіційна влада, яка оцінила новаторство Аслана, вирішила, що це нововведення має стати традицією.

У 1972 році французький символ знайшов обличчя популярної актриси Мішель Морган, а через шість років, вибір мерів упав на співачку Мірей Матьє. І той же Ален Аслан запросив її позувати для скульптури Маріанни.

Образ Маріанни змінювався разом з тим, як в суспільстві змінювалися уявлення про жіночу красу.

У 1985 році бюст був зліплений з прекрасної Катрін Деньов, яка прославилася на весь світ, як найяскравіша і талановита актриса Франції, обличчя «Chanel №5» в 70-х і муза Ів Сен Лорана.

У 1989 році прообразом Маріанни стала модель Інес де ля Фрессанж. Причому у випадку з Інес висока честь коштувала їй вигідного контракту зі знаменитим брендом «Шанель». Оскільки Карл Лагерфельд, який на той момент очолював цей дім моди, був проти участі провідної моделі в роботі над образом Маріанни, то контракт з Фрессанж, що не відмовилася від такої пропозиції, був розірваний.

У 2000 році на почесну роль Маріанни була обрана супермодель Летиція Каста, яка потім багато раз зізнавалася в інтерв'ю, що пишається своєю участю в цьому проекті.

У 2012 році на роль Маріанни була обрана популярна актриса Софі Марсо, яка здалася французам більш відповідною кандидатурою для улюбленого символу, ніж Ванесса Параді і Марійон Котійяр, які також потрапили в список претенденток.

До речі, досі найбільш затребуваною скульптурою Маріанни є версія Алена Аслана, для якої позувала Бріжит Бардо. Саме це зображення найчастіше замовляють і використовують муніципальні установи по всій Франції.

